

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

Л.Н.ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ЕВРАЗИЙСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ Л.Н.ГУМИЛЕВА
L.N. GUMILYOV EURASIAN NATIONAL UNIVERSITY

**«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ ТӨРТІНШІ ӨНЕРКӘСІПТІК
ТӨҢКЕРІСТІҢ МҮДДЕСІ ЖӘНЕ МҮМКІНДІКТЕРІ»**

экономика ғылымдарының докторы, профессор
МҰХАМБЕКОВ МҰРАТПЕК МҰХАМБЕКҰЛЫНЫҢ
70-жылдығына орай халықаралық ғылыми онлайн семинардың
ЕҢБЕКТЕР ЖИНАҒЫ
27 сәуір 2018ж.

СБОРНИК ТРУДОВ

международного научно-онлайн семинара
**«ВЫЗОВЫ И ВОЗМОЖНОСТИ ЧЕТВЕРТОЙ ПРОМЫШЛЕННОЙ
РЕВОЛЮЦИИ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН»,**
посвященный 70-летию юбилею
доктора экономических наук, профессора
МУХАМБЕКОВА МУРАТПЕКА МУХАМБЕКОВИЧА
27 апреля 2018

PROCEEDINGS

of the international scientific online seminar
**«CHALLENGES AND OPPORTUNITIES OF THE FOURTH INDUSTRIAL
REVOLUTION IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN»,**
dedicated to the 70th anniversary of doctor of economic sciences, professor
MUKHAMBEKOV MURATPEK MUKHAMBEKOVICH
23 April 2018

Астана, Қазақстан
Астана, Казахстан
Astana, Kazakhstan

УДК 338
ББК 65
В 92

Редакционная коллегия:

Декан экономического факультета, д.э.н., профессор Макыш С.Б.,
Заместитель декана, к.э.н., доцент Тажикенова С.К.,
Заместитель декана, к.э.н., доцент Бакирбекова А.М.
Заведующий кафедрой «Менеджмент» д.э.н., профессор Толысбаев Б.С.
Заведующий кафедрой «Экономика» д.э.н., профессор Майдырова А.Б.,
Заведующий кафедрой «Туризм» к.э.н., доцент Дуйсембаев А.А.,
И.о. доцента кафедры «Менеджмент», доктор PhD, Тлеубердиева С.С.,

Қазақстан Республикасындағы төртінші өнеркәсіптік төңкерістің мүддесі және мүмкіндіктері:
Халық. ғыл. семинардың еңбектержинағы. - Астана: Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық университеті, 2018.

Вызовы и возможности четвертой промышленной революции в Республике Казахстан:
Сб. материалов межд. онлайн семинара. - Астана: Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, 2018.

Proceedings of the international scientific online seminar: **Challenges and opportunities of the fourth industrial revolution in the Republic of Kazakhstan.** Astana, L.N.Gumilyov Eurasian National University, 2018.

ISBN 978-601-337-019-4

Халықаралық ғылыми онлайн семинардың еңбек жинағында Қазақстан Республикасындағы төртінші өнеркәсіптік төңкерістің мүддесі және мүмкіндіктерінің өзекті мәселелері қарастырылған.

В сборнике материалов международного научного онлайн семинара рассмотрены актуальные вопросы основных вызовов и возможностей четвертой промышленной революции в Республике Казахстан.

The collection of materials on the international scientific online seminar considers important issues Challenges and opportunities of the fourth industrial revolution in the Republic of Kazakhstan.

УДК 330.341.1 (574)
ББК 65.012.332
В 92

ISBN 978-601-337-019-4

© Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық университеті, 2018
© Евразийский Национальный университет им. Л.Н. Гумилева, 2018
© L.N. Gumilyov Eurasian National University, 2018

СОДЕРЖАНИЕ

<i>АЙТҚҰРМАНОВА Қ.</i> ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ МЕМЛЕКЕТТІК СЕРІКТЕСТІКТІҢ ДАМУЫ ЖӘНЕ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТӘЖІРИБЕЛЕРДІ САРАЛАУ	6
<i>АКПАЕВА В.А.</i> НАЦИОНАЛЬНАЯ ВАЛЮТА РК: ПРОБЛЕМЫ, ПЕРСПЕКТИВЫ	8
<i>АЛДИБЕКОВ С.Б.</i> БАНКТЕРДЕ БУХГАЛТЕРЛІК ЕСЕПТІ ҰЙЫМДАСТЫРУДЫҢ ШЕТЕЛДІК ТӘЖІРИБЕСІ.....	9
<i>АУЕЗОВА З.Т., АУЕЗОВА К.Т., ЖАТАКБАЕВА Г.У.</i> НАРЫҚТЫҚ ЭКОНОМИКА ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ ХАЛЫҚТЫҢ ҚОНЫСТАНУ ЖҮЙЕСІ ӨЗГЕРІСІНІҢ ТЕОРИЯЛЫҚ ӘДІСТЕМЕЛІК НЕГІЗДЕРІ.....	12
<i>АМАНТАЕВА Д.Ж.</i> ИНТЕРНЕТ ОРТАДА ӨНІМДІ ЖЫЛЖЫТУДЫҢ МАРКЕТИНГТІК ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫН ҚОЛДЫНУДЫ ТАЛДАУ.....	17
<i>АНДАРОВА Р.К., ЕСКЕНДИР Н.Н., АБЖАНОВА М.К.</i> ТҰРҒЫНДАРДЫҢ ҚАРЖЫЛЫҚ САУАТТЫЛЫҒЫН АРТТЫРУ – ҚАРЖЫ СЕКТОРЫН "ҚАЙТА ЖАҢҒЫРТУ" НЕГІЗДЕРІНІҢ БІРІ.....	21
<i>АНТОЩУК В.А., АРХИПОВА А.В.</i> ПРОБЛЕМЫ ОХРАНЫ ВОДНОГО БАССЕЙНА ОЗЕРА БАЛХАШ И ПУТИ ИХ РЕШЕНИЯ.....	23
<i>АЙТҚАЛИЕВА А.А.</i> БУХГАЛТЕРЛІК ЕСЕПТІҢ ҒЫЛЫМ РЕТІНДЕ ҚАЛЫПТАСУЫ ЖӘНЕ ДАМУЫ	25
<i>БАУЫРЖАНКЫЗЫ Д.</i> СОВРЕМЕННЫЕ ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН.....	27
<i>ГИЛЁВ Н.В.</i> КРИПТОВАЛЮТА В СОВРЕМЕННОМ МИРЕ	30
<i>ДАРИБЕКОВ С.С.</i> АНАЛИЗ АГРАРНОГО ПРОИЗВОДСТВА КАРАГАНДИНСКОГО РЕГИОНА	32
<i>DOSKHOZHAYEVA A. ZH.</i> INTERNET-MARKETING AS TOPICAL TOOL IN MODERN MARKETING.....	36
<i>ЕРГЕШ Б.Р.</i> ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ БИЗНЕСТІҢ ӨЛЕУМЕТТІК ЖАУАПКЕРШІЛІГІНІҢ ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫ.....	39
<i>ЕРКИНБАЕВА Н.Е., ХИКМАТОВА А.А.</i> СОЦИАЛЬНАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ И КАЧЕСТВО ЖИЗНИ: КОНЦЕПТУАЛЬНЫЙ АНАЛИЗ	41
<i>ЕСКЕНДИР Н.Н., ТАЛГАТ Б.Ж.</i> ҚАЗАҚСТАНДА СТАРТАП КЕЗЕҢІНДЕ БИЗНЕСТІ ҰЙЫМДАСТЫРУДЫ ЖЕТІЛДІРУ ЖОЛДАРЫ.....	43
<i>ЖАНСЕИТОВА Г.С., ТЛЕУБЕРДИЕВА С.С.</i> РАЗВИТИЕ ПРОМЫШЛЕННОГО СЕКТОРА В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН.....	46
<i>ЖАРТАЙ Ж.М.</i> GENESIS OF THE THEORY OF THE INTERNATIONAL ECONOMIC INTEGRATION.....	48
<i>ЖЕКЕМБЕК К.Б.</i> СОСТОЯНИЕ ВНЕШНЕТОРГОВОГО БАЛАНСА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	50

ЖИЕНБАЙ С. СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ИНТЕРНЕТ-МАРКЕТИНГА В ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ГОСТИНИЦЫ «NURBI»	55
ЖҰМАХАН А.Ж., ТІЛЕУБЕК Е. ЦИФРОВАЯ ЭКОНОМИКА И БИЗНЕС В КАЗАХСТАНЕ.....	59
ЗУЛБУХАРОВ А. ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ РЫНКА ИНЖИНИРИНГОВЫХ УСЛУГ НА ПРИМЕРЕ ТОО «ТРЕИ-КАРАГАНДА».....	61
ИСАИНОВА С.Р. ПРОБЛЕМЫ HR-МЕНЕДЖМЕНТА В КАЗАХСТАНЕ.....	63
ИБАТУЛЛИН А.С. АДАМИ КАПИТАЛ – ЭКОНОМИКАНЫҢ ДАМУ НЕГІЗІ	65
КАЛИЕВА З.К. СИСТЕМА ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ В КАЗАХСТАНЕ: ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ.....	69
КАРИБАЕВ Е.С. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ҚҰРУДЫҢ ШЕТЕЛДІК ТӘЖІРИБЕСІ ЖӘНЕ ОНЫ ҚАЗАҚСТАНДА ҚОЛДАНУ МҮМКІНДІГІ.....	72
КОМЕНДАНТ А.А. ПРЕДПОСЫЛКИ РОСТА ЕМКОСТИ РЫНКА КОНСАЛТИНГОВЫХ УСЛУГ В МИРОВОЙ ЭКОНОМИКЕ.....	75
КОЩЕГУЛОВ А.Б. ҰЛТТЫҚ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ЖҮЙЕНІҢ ЖӘНЕ ИИНОВАЦИЯЛЫҚ ДАМУДЫҢ ҚАЗІРГІ ЗАМАНҒЫ КОНЦЕПЦИЯСЫ.....	78
КУЛОВ О.А, ТЛЕУБЕРДИЕВА С.С. ОСНОВНЫЕ ФОРМЫ НЕСТАНДАРТНОЙ ЗАНЯТОСТИ ПОСТИНДУСТРИАЛЬНОЙ ЭПОХИ.....	82
КУПРИЙ О.А., БАЛСАРИНА К.Н. АНАЛИЗ И СРАВНЕНИЕ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ ЭКСПЕРТИЗЫ В РОССИИ, УКРАИНЕ, БЕЛАРУСИ И КАЗАХСТАНЕ	87
КЛЕЙМЕНОВА О.И., РАХИМОВА А.Н., ПЕРОВА Н.С. ЭКОНОМИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ПОСЛЕДСТВИЙ И ПРИЧИН.....	90
ҚАЛМЕНОВА М.Ғ. ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА БИЗНЕСТІҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ДАМУЫНЫҢ НЕГІЗДЕРІ МЕН ШАРТТАРЫ.....	92
КАПЫШ Г., МАЕВА Ж. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА САЛЫҚ РЕЖИМДЕРІНІҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	95
MUSSINA S.T. DEVELOPMENT OF INTEGRATION PROCESSES IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN	99
М. МУХАМБЕКОВ, Ж.К. МАХАМБЕТОВА РАЗНЫЕ БЫВАЮТ КОРПОРАТИВНЫЕ СОЦИАЛЬНЫЕ ОТВЕТСТВЕННОСТИ.....	103
НУРАЛИЕВА А.М., ТАЯУОВА Г.Ж. ЭКОНОМИЧЕСКИЙ РОСТ В КОНТЕКСТЕ МОДЕРНИЗАЦИИ И УПРАВЛЕНИЯ ИЗМЕНЕНИЯМИ.....	108
N.S. PEROVA, KUSSAINOVA A. E. TNCs AND THEIR IMPACT ON THE ECONOMY OF KAZAKHSTAN	113
НУРМАНБЕТОВА А.С. ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ КАДРОВОГО ОБЕСПЕЧЕНИ ОРГАНОВ ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ	115
НУРМАНБЕТОВА А.С. ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ЖОБАЛАУДЫҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ МӘНІ ЖӘНЕ МАЗМҰНЫ	117

НУРМАНБЕТОВА А.С. ПРОБЛЕМЫ И SWOT-АНАЛИЗ ОПЕРАЦИЙ С ЦЕННЫМИ БУМАГАМИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ БАНКОВ ВТОРОГО.....	120
ОРЫНБАСАР Т.М. РЕАЛИЗАЦИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ПРОГРАММЫ ПО УПРАВЛЕНИЮ КРИЗИСОУСТОЙЧИВОСТЬЮ ПРЕДПРИЯТИЯ.....	123
САДЫКОВ Т.У. ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЯ ИНФОРМАЦИОННОЙ ЭКОНОМИКИ В КАЗАХСТАНЕ.....	126
САРБАСОВА Л.Е., УТАРБАЕВА Г.К. ОСОБЕННОСТИ ЛОГИСТИЧЕСКОГО МЕНЕДЖМЕНТА В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ.....	129
САРСЕКЕЕВА А.С., ЖИЛКИБАЕВА М.А. ПРОБЛЕМЫ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ В УГОЛЬНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ.....	131
SEISINBINOVA A. INNOVATIVE SUPPORT FOR DEVELOPMENT OF ENTERPRISES OF FOOD INDUSTRY.....	135
СЕЙДАЛИЕВА Д. РАЗВИТИЕ ИННОВАЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ В СТРУКТУРЕ ПРОМЫШЛЕННОГО ХОЛДИНГА РК.....	137
СЕМБАЙ Н. ЛИЗИНГТИҢ МӘНІ МЕН ДАМУЫ.....	142
ТЕМИРБЕКОВА Л.А., СУЛЕЙМАНОВА Р.Ф. ОРГАНИЗАЦИЯ УПРАВЛЕНЧЕСКОГО УЧЕТА ПО СИСТЕМЕ ABC.....	145
ТЕМИРБЕКОВА Л.А., ӘБЕУОВА И. АДАМИ КАПИТАЛ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУ ФАКТОРЫ.....	149
ТЛЕУБЕРДИЕВА С.С., ЖАНСЕИТОВА Г.С. ГОСУДАРСТВЕННОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.....	152
TLEUBERDIYEVA S.S. METHODS OF STIMULATING INNOVATION ACTIVITIES.....	154
TLEUBERDIYEVA S.S. IMPROVEMENT OF SCIENTIFIC AND TECHNICAL PROGRESS IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	155
ТОЙЛАЕВА С. Ж. ЖЕКЕ МЕНШІК НАРЫҚТЫҚ ҚАТЫНАСТАРДЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК- ЭКОНОМИКАЛЫҚ НЕГІЗІ РЕТІ.....	157
ТЫНГИШЕВА А.М. ПРИОРИТЕТНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ПОЛИТИКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН В СИСТЕМЕ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ.....	160
ТУРУМБАЕВ С. Т. АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ.....	163
УАЛИЕВА М.А., ТЛЕУБЕРДИЕВА С.С., ЖАНСЕИТОВА Г.С. ПРОБЛЕМЫ СОХРАНЕНИЯ И РАЦИОНАЛЬНОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЗЕМЕЛЬ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОГО НАЗНАЧЕНИЯ В РК.....	166
УРАЛБАЕВ Н.К. СПОСОБЫ ОРГАНИЗАЦИИ ИННОВАЦИОННЫХ КЛАСТЕРОВ В КАЗАХСТАНЕ....	168
УСЕНОВА Д.М., ХАСЕНХАНОВ Н.Б. МОДЕЛИ РАЗВИТИЯ ИНДУСТРИИ ГОСТЕПРИИМСТВА: ОСНОВНЫЕ ТРЕНДЫ И НАПРАВЛЕНИЯ В СТРУКТУРЕ МЕЖДУНАРОДНОГО ТУРИЗМА.....	173
ЮВИЦА Н.В. РЕЗЕРВЫ МОДЕРНИЗАЦИИ АДМИНИСТРАТИВНОГО РЕСУРСА НАЦИОНАЛЬНОГО УНИВЕРСИТЕТА.....	173

ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ МЕМЛЕКЕТТІК СЕРІКТЕСТІКТІҢ ДАМУЫ ЖӘНЕ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТӘЖІРИБЕЛЕРДІ САРАЛАУ

АЙТҚҰРМАНОВА ҚҰРАЛАЙ

kuralay.aitkurmanova@mail.ru

Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық Университеті

Астана қ, Қазақстан

Бұл мақалада ұлттық жобаларды жүзеге асыру аясындағы мемлекеттік – жекеменшік серіктестік формасын дамыту мақсатында мемлекеттің жеке меншік кәсіпорындармен бірлесіп жұмыс жасауы қарастырылады. Бүгінгі күні мемлекеттік – жеке меншік серіктестіктің дамуы еліміздің экокномикасын дамытушы сала ретінде қарастырылып келеді. Мемлекеттің және жеке бизнестің неғұрлым тиімді және қарқынды формалар мен олардың өзара әрекеттесу модельдерін пайдалана отырып әлемнің жетекші елдерінің экономикасында өзара әрекет етуі мемлекеттік және жеке меншік секторлардың ресурстары мен мүдделерін біріктіру арқылы маңызды әлеуметтік-экономикалық мәселелер мен жобаларды тиімді шешуге мүмкіндік береді. Осы мақаланың мақсаты мемлекеттік-жеке меншік әріптестік механизмін қолданудағы әлемдік тәжірибені талдау болып табылады.

Мемлекеттік пен жеке кәсіпорындардың бірлесіп жұмыс жасауы мемлекеттік – жеке меншік ұғымын туғызып мемлекеттік органдар мен бизнестің өзара қарым – қатынасы болды. Бұл жағдай өз кезегінде еліміздің нарықтық экономикасының дамуына оң әсер етуде. Мемлекеттік-жеке серіктестікті оның қатысушыларының арасында тәуекелдер мен пайданы тепе-тең және әділ бөлу, сондай-ақ мемлекет тарапынан бақылау жағдайында мемлекеттік сектор жауапкершілігі саласында дәстүрлі жататын қызметті көрсету үшін жауапкершілікті жеке меншік сектор субъектілеріне толық немесе бөлшектеп тапсыруды қарастыратын мемлекеттік және жеке меншік секторлардың өзара байланыс жасау нысаны ретінде белгілеуге болады.

Қазіргі күні мемлекеттік – жеке меншік серіктестік ұлттық жобаларды жүзеге асыруда көптеп қолданылуда. Бұл саланың дамуы, яғни Қазақстан экономикасының дамуы дегенді білдіреді.

Мемлекеттік-жеке серіктестік жобасын жүзеге асыру жетістігіне тараптардың ерекше мүмкіндіктерін біріктіру болып табылады. Кәсіпкерлік құрылым жобаны қаржылық ресурстармен, жаңашыл технологиямен қамтамасыз етеді, кәсіби тәжірибені, тиімді басқару дағдысын, оның ішінде шешім қабылдаудағы икемділік пен жеделділікті пайдаланады. Мемлекет өз кезегінде меншік иесінің құқықтарын іске асыра отырып, халықтық және өзге де жеңілдіктерді, кепілдіктерді пайдалану, сондай-ақ қаржылық ресурстардың кейбір көлемін алу мүмкіндігін береді. Осындай тәсілмен мемлекеттік-жеке серіктестік құру мемлекетке шаруашылық жүргізудің заманауи тиімді әдістерін толық көлемде пайдалануға мүмкіндік береді, өйткені басқару функциялары кәсіпкерлік құрылымға өтеді, бірақ бұл жағдайда қадағалау және бақылау құқығы сақталады.

Мемлекет пен бизнес тиісті құқығына сай ресурстар мен мүдделерді бөліскенде мемлекеттік-жеке серіктестік саласында тәуекелдер көбеюде. Мемлекет қоғамдық мүдде мен мақсатты тасушы ретінде, ал бизнес қатысушы ретінде барынша көп табыс табуға бағыт алады. Сол себептен, мемлекет пен жеке серіктес арасында қоғамдық және жеке мүдде мен мақсат аясында тәуекелдер туындайды. Мемлекеттік-жеке серіктестікті оның қатысушыларының арасында тәуекелдер мен пайданы тепе-тең және әділ бөлу, сондай-ақ мемлекет тарапынан бақылау жағдайында мемлекеттік сектор жауапкершілігі саласына дәстүрлі жататын қызметті көрсету үшін жауапкершілікті жеке меншік сектор субъектілеріне толық немесе бөлшектеп тапсыруды қарастыратын мемлекеттік және жеке меншік секторлардың өзара байланыс жасау нысаны ретінде белгілеуге болады. Мемлекет

өз кезегінде меншік иесінің құқықтарын іске асыра отырып, халықтық және өзге де жеңілдіктерді, кепілдіктерді пайдалану, сондай-ақ қаржылық ресурстардың кейбір көлемін алу мүмкіндігін береді. Осындай тәсілмен мемлекеттік-жеке серіктестік құру мемлекетке шаруашылық жүргізудің заманауи тиімді әдістерін толық көлемде пайдалануға мүмкіндік береді, өйткені басқару функциялары кәсіпкерлік құрылымға өтеді, бірақ бұл жағдайда қадағалау және бақылау құқығы сақталады. Компания өз кезегінде кәсіпкерлік тәуекелдерді төмендетіп, мемлекеттік ресурстар мен кепілдіктерге қолжетімділік береді.

Мемлекеттік-жеке серіктестіктің қазіргі әлемдік тәжірибесі МЖС негізінде жобаларды жүзеге асырудың экономикалық тиімділігі мен шынайы перспективаларын қолдайды. XX ғасырдың 90- жылдарынан бастап, «өтпелі экономикасы бар мемлекеттер мен дамушы елдерде және инфрақұрылым сфераларында 2700-ден астам МЖС құрылған» [1].

Мемлекеттік-жеке серіктестіктің (ағылшын тіліндегі әдебиеттерде — Public Private Partnership, PPP) экономикалық әдебиеттерде бірыңғай анықтамасы жоқ. Сондай-ақ бұл термин басқа формада да қолданыла береді, мысалы, жеке-мемлекеттік серіктестік. Біздің көзқарасым бойынша, қазақстандық экономиканың ерекшеліктерін мен МЖС механизмінің қалыптасуы мен дамуындағы мемлекеттің маңызды рөлін ескере отырып, «мемлекеттік-жеке серіктестік» терминін қолданған дұрыс сияқты [2].

МЖС әлемдегі дамыған елдерде әлеуметтік жобаларды жүзеге асыруда тиімді шара болып келеді, мысалы, сумен қамтамасыз ету, баспана салу, аймақтарда аурухана салу және көптеген жобалар жасалынып жатыр.

Әлеуметтік – экономикалық дамуы жағынан жоғары елдерде МЖС келесідей бағыттарда бөлінеді:

- Таза технологиялық;
- Энергетика;
- Қалдықтарды өңдеу және пайдалану;
- Транспорт;
- Су және тазалық.

Қазіргі кезде көптеген қазақстандық кәсіпорындар бірінші кезекте экономиканың базалық салаларында жоғарғы инновациялық және өндірістік әлеуетті құрды. Сондықтан да олардың инновациялық әрекет ету стратегиясы бірінші кезекте индустриалдық-инновациялық кластердің қалыптасуындағы бірлескен немесе әртараптандырылған өсімге бағытталған. Қорытындылай келе, бұл жағдай әлемдік нарықтағы өнімге бәсекеге қабілетті өндірісті қамтамасыз етуге әсерін тигізеді, артынан отандық кәсіпорындардың тиімділігі мен оның одан әрі өсу потенциалына барлық жағдай жасалады.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. *Оспанов М.Т., Мухамбетов Т.И.* Иностранный капитал и инвестиции: вопросы теории, практики привлечения и использования. — Алматы: Факсинформ, 1997. — С.
2. ҚР «Мемлекеттік – жекешелік әріптестік туралы Заңы», [сілтемеadilet.zan.kz](http://siltemeadilet.zan.kz)